

Ziemeļvidzemes reģionālā atkritumu apsaimniekošanas plāna, 2014. – 2020., izpildes izvērtējums par 2014.-2018. gadu periodu

Saturs

1. Plānā minēto mērķu, rīcības virzienu, uzdevumu un sasniegto rezultātu izvērtējums	3
2. Ieteikumi RAAP uzdevumu neizpildes novēršanai	16
3. Normatīvo aktu noteiktie uzdevumi spēkā esošā (2014.-2020.) un nākamā RAAP (2021.-2026.) periodā	21
3.1. Uz RAAP izvērtējuma sagatavošanas brīdi (30.11.2018.) Latvijā spēkā esošie normatīvo aktu terminētie nosacījumi	21
3.2. ES ekonomikas aprites ieviešanas izraisītie direktīvu grozījumi	24
4. Secinājumi	29

Saīsinājumu skaidrojums

AAL	Atkritumu apsaimniekošanas likums
AAR	Atkritumu apsaimniekošanas reģions
AAVP	Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2013.-2020.gadam
BNA	Bioloģiski noārdāmie atkritumi
CSDD	VAS „Ceļu satiksmes drošības direkcija”
DRN	Dabas resursu nodoklis
DTP	Dabas un tehnoloģiju parks
DUS	Degvielas uzpildes stacija
EEIA	Elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi
EK	Eiropas Komisija
ES	Eiropas Savienība
KF	Kohēzijas fonds
MK	Ministru kabinets
NAIK	No atkritumiem iegūts kurināmais
NIR	infrasarkanā spektra sensoru šķirošanas iekārta (near infrared technology)
PVN	Pievienotās vērtības nodoklis
RAAC	Reģionālais atkritumu apsaimniekošanas centrs
RAAP	Reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns
SA	Sadzīves atkritumi
SBA	Sadzīves bīstamie atkritumi
SPRK	Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VKP	Videi kaitīgās preces
VVD	Valsts vides dienests
VVD RVP	Valsts vides dienesta reģionālā vides pārvalde
ZAAO	SIA “ZAAO”

1. Plānā minēto mērķu, rīcības virzienu, uzdevumu un sasniegto rezultātu izvērtējums

Tā kā atkritumu apsaimniekošanas mērķi RAAP nav definēti kvantitatīvā izteiksmē, tad, izvērtējot atkritumu apsaimniekošanas sektora normatīvos aktus, institucionālo attīstību un atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstību, var uzskatīt, ka RAAP realizācija notiek atbilstoši noteiktajiem mērķiem un atbilstoši noteiktajām prioritātēm.

Informācija par paveikto atsevišķās atkritumu apsaimniekošanas jomās ir sniegta nākamajās izvērtējuma sadaļās:

Nr.p.k.	Uzdevums	Uzdevuma veikšanas laiks, atbilstoši RAAP plānotajam	Atbildīgā institūcija
1	Atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstība reģionā: EKO punktu un EKO laukumu izveide Ziemeļvidzemes reģionā	Visā plāna periodā	Reģiona pašvaldības
<p>Reģiona pašvaldības sadarbībā ar RAAC operatoru ZAAO plāna periodā nodrošina atkritumu dalītās vākšanas sistēmas attīstību, gan palielinot pakalpojuma pārklājumu, gan palielinot nošķiroto atkritumu veidu skaitu, lai atgūtu pēc iespējas vairāk kvalitatīvu izejvielu un atgrieztu tās aprītē. Pamatatbildība par dalītās vākšanas sistēmas izveidi un apsaimniekošanu gulstas uz pašvaldību pleciem. Visās reģiona pašvaldībās ir nodrošināta dalīta atkritumu vākšana. RAAP realizācijas laikā VARAM ir sagatavojusi un MK ir apstiprinājis tiesību aktus, kas regulē prasības dalītās vākšanas sistēmas ieviešanai un atkritumu savākšanas vietām, līdz ar to RAAP izstrādes brīdī nospraustie sasniežamie apkalpes rādītāji ir precizēti ar šo normatīvo bāzi. Atkritumu dalītās vākšanas sistēmas attīstība tiek plānota atbilstoši MK 2017. gada 13. jūnija noteikumos Nr. 328 “Kritēriji un kārtība, kādā novērtē atkritumu dalītās savākšanas pakalpojuma pieejamību iedzīvotājiem”¹ noteiktajiem kritērijiem republikas pilsētām (Valmiera) un novadiem un pārsniedzot šos kritērijus:</p> <ul style="list-style-type: none">- republikas pilsētās (Valmiera) vismaz viens šķiroto atkritumu savākšanas laukums pilsētās ar iedzīvotāju skaitu līdz 50 000;- uz katriem 550 iedzīvotājiem novadu pilsētās ierīkots vismaz viens sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punkts, kas atbilst normatīvajos aktos par atkritumu savākšanas un šķirošanas vietām noteiktajām prasībām;- novados katrā apdzīvotā vietā ar iedzīvotāju skaitu virs 200 vai uz katriem 450 iedzīvotājiem novadu pagastos ierīkots vismaz viens sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punkts, kas atbilst normatīvajos aktos par atkritumu savākšanas un šķirošanas vietām noteiktajām prasībām;			

¹ Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=291534>

- visos novados, kuros ir 8000 iedzīvotāju vai vairāk, ierīkots vismaz viens šķiroto atkritumu savākšanas laukums, kas atbilst normatīvajos aktos par atkritumu savākšanas un šķirošanas vietām noteiktajām prasībām.

Sagatavojot RAAP tika pieņemti šādi kritēriji:

- savākšanas punkts : apkalpo 300 iedzīvotājus laukos un 600 iedzīvotājus pilsētās,
- savākšanas laukums: katrā novadā 1 laukums, lielākajās pilsētās – 2 laukumi.

Atkritumu savākšanas laukumu un punktu iekārtošanas un uzturēšanas nosacījumi atbilst MK 2016. gada 13. decembra noteikumi Nr. 788 “Noteikumi par atkritumu savākšanas un šķirošanas vietām”². Dati par reģionā pieejamo infrastruktūru dalītais atkritumu vākšanai un tās atbilstību plānotajam redzami 1.tabulā.

1.tabula. Dalītās atkritumu savākšanas sistēmas pilnveidošana reģiona pašvaldībās

Novads	Iedz. skaits pašvaldībā uz 01.01.2018.	EKO laukumi			EKO punkti			
		Skaits 2012	Plānotais 2020	Realizēts 19.10.2018.	Skaits 2012	Plānotais 2020	Realizēts 19.10.2018.	1punkts uz iedz. skaitu
Valmieras pilsēta	24828	2	2	2	34	46	62	400
Mazsalacas novads	3232	1	1	1		12	12	269
Rūjienas novads	5220	1	1	1	4	20	21	249
Kocēnu novads	6269		1	0	10	23	27	232
Burtnieku novads	7655		1	0	9	27	24	320
Beverīnas novads	3147		1	0	3	11	7	450
Naukšēnu novads	1852				1	7	6	309
Cēsu novads	18398	2	2	2	39	42	54	341
Pārgaujas novads	3940	1	1	1	5	14	14	281
Priekuļu novads	8418		1	0	7	20	22	383
Raunas novads	3230		1	1	4	13	13	248
Amatas novads	5486		1	0	7	15	16	343
Jaunpiebalgas novads	2253	1	1	1	3	8	8	282
Līgatnes novads	3502	1	1	1	8	13	13	269
Vecpiebalgas novads	3939		1	1	3	15	13	303
Limbažu novads	17370	1	1	1	21	35	50	347

² Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/287396-noteikumi-par-atkritumu-savaksanas-un-skirosanas-vietam>

Alojas novads	5004	1	1	1	1	19	16	313
Salacgrīvas novads	7952	1	1	1	8	20	25	318
Krimuldas novads	5183		1	1	2	15	15	346
Valkas novads	8899	1	1	1	12	25	25	356
Smiltenes novads	12770	1	1	1	29	23	32	399
Strenču novads	3316		1	1	13	10	11	301
Kopā reģionā	161863,00	14	23	18	223	430	486	

Šobrīd, 2018.gada nogalē, nav izveidots no MK noteikumu Nr. 328 kritērijiem izrietošais savākšanas laukums Priekuļu novadā. Atbilstība šiem MK noteikumiem dalītās vākšanas punktu skaita ziņā ir sasniegta un pārsniegta.

Papildus dalītās vākšanas nodrošinātajai infrastruktūrai, 2010.gada 23.jūlija Ministru kabineta rīkojuma Nr.422 „Par izlietotā papīra, nolietoto elektrisko un elektronisko iekārtu un nolietoto bateriju un akumulatoru apsaimniekošanu” īstenošanā ir iesaistījušās arī Ziemeļvidzemes AAR pašvaldības. Līgumus noslēgušas: Alojas, Limbažu novads noslēdzis līgumu par lampu savākšanu reģenerācijai, Strenči, Burtnieki, Naukšēni, Rauna, Beverīna, Mazsalacas un Valmiera noslēgušas līgumus par EEIA, VKP un papīra apsaimniekošanu, pakalpojumus izmanto arī citas reģiona pašvaldības, kas nav noslēgušas līgumus.

2	Poligona Daibe infrastruktūras attīstība: pirmās kārtas krātuves reaktivācija	Kad krātuve aizpildīta, ~ 2015.gadā	Poligona operators
	<p>Poligons „Daibe” darbojas atbilstoši izsniegtajai atļaujai A kategorijas piesārņojošai darbībai Nr. VA15IA0001. Poligona Daibe I kārtā bija ekspluatācijā kopš 2004. gada beigām. Sākotnējais plānotais darbības termiņš - ~ 7 gadi, t.i. līdz 2011. gadam. I krātuves piepildīšana tika pārtraukta 2010. gada beigās, jo, veicot ikgadējos topogrāfiskos uzmērījumus krātuves tilpuma aprēķinam, tika konstatēts, ka krātuve ir sasniegusi maksimāli pieļaujamo augstumu – 20 m.</p> <p>Iepriekšējā RAAP (2006.-2013.) periodā ir izbūvēta poligona „Daibe” II kārtā, t.i., 2010. gada nogalē blakus sākotnējai atkritumu noglabāšanas I kārtas krātuvei nodota ekspluatācijā jaunā II kārtas krātuve ar platību 3,42 ha, kura tiek izmantota visu RAAP periodu.</p> <p>I kārtas krātuves reaktivācijai ZAAO sagatavoja tehnisko projektu un veica reaktivācijas darbus 2013. gadā. Pēc I krātuves slēgšanas tika veiktas virsmas un nogāžu nolīdzināšana, izveidota nosedzošā kārtā no 0,5 metrus bieza grunts slāņa ar vāju ūdens caurlaidību, kura iežu filtrācijas koeficients ir 10^{-9} m/s.</p>		
3	Veco izgāztuvju reaktivācija	2016	Pašvaldības

RAAP 5 izgāztuvju rekultivācija tika plānota sakarā ar to iekļaušanu Ministru kabineta 2008.gada 30.jūnija noteikumu Nr.490 "Noteikumi par darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" papildinājuma 3.5.1.2.1.apakšaktivitāti "Normatīvo aktu prasībām neatbilstošo izgāztuvju rekultivācija"³ 1.pielikumā. Šo izgāztuvju rekultivācijas veikšanai ar MK noteikumu nosacījumiem tika paredzēta iespēja piesaistīt ES fondu līdzfinansējumu.

Ir veikti rekultivācijas darbi piecās AAR izgāztuvēs:

- 2013.-2014. tika īstenots projekts "Normatīvo aktu prasībām neatbilstošās *Smiltenes novada Palsmanes pagasta izgāztuves „Kangarkalni” rekultivācija*", kur projekta rezultātā tika veikta atkritumu izgāztuves rekultivācija 1,01 ha platībā un sakopta izgāztuvei piekļautā teritorija 2,98 ha platībā, 1,09 ha veikta teritorijas apzaļumošana iesējot zālāju. Objektā izvietots gruntsūdeņu monitoringa tīkls ar trim aprīkotiem novērojumu urbumiem, veikts gruntsūdeņu stāvokļa novērtējums. Izveidotais monitoringa tīkls paredzēts arī, lai varētu sekot gruntsūdens piesārņojuma līmenim un tā kvalitātei;
- jau pirms RAAP izstrādes (2009.-2011.) tika īstenots projekts „*Launkalnes pagasta atkritumu izgāztuves „Putnukalns” rekultivācija*”, kur projekta realizācijas rezultātā tika veikta izgāztuves rekultivācija, novēršot piesārņojuma izplatību 0,385 ha platībā, ierīkoti 3 gruntsūdeņu monitoringa urbumi. Pēc rekultivācijas regulāri tiek veikta pazemes ūdeņu piesārņojuma kontrole, izmantojot trīs kontrolurbumus, pazemes ūdeņu paraugu noņemšanai. RAAP realizācijas periodā VVD RVP nav iebildusi pret veikto darbu kvalitāti vai iespējamo piesārņojuma izplatību;
- 2013.gada nogalē Eiropas Savienības Kohēzijas fonda līdzfinansētā projekta „*Atkritumu izgāztuves „Kulpji” rekultivācija*” ietvaros veikti izgāztuves rekultivācijas darbi 1,1 ha platībā – īstenota izgāztuves lokalizācija, pārvietojot atkritumus vienotā kaudzē, pārsedzot tos ar pretfiltrācijas slāni, lai mazinātu infiltrāta nonākšanu gruntī, un veicot izgāztuves apzaļumošanu. Tāpat projekta ietvaros izveidoti monitoringa urbumi gruntsūdeņu paraugu noņemšanai, sertificētā laboratorijā veiktas ūdens analīzes, lai pārliecinātos par ūdens kvalitātes atbilstību normatīvo aktu prasībām.
- *Amatas novada Skujenes pagastā ir noslēgušies atkritumu izgāztuves „Kursene” rekultivācijas* darbi, kurus Amatas novada pašvaldība realizēja Eiropas Savienības fondu finansētās darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" papildinājuma 3.5.1.2. aktivitātes „Reģionālo atkritumu apsaimniekošanas sistēmu attīstība” Kohēzijas fonda projekta „Normatīvo aktu prasībām neatbilstošas sadzīves atkritumu izgāztuves „Kursene” rekultivācija” ietvaros. Rekultivējot sadzīves atkritumu izgāztuvi „Kursene” 0,26ha platībā, tika sakopta vide un samazināts apkārtējais vides piesārņojums, kā arī novērsta infiltrācijas nokļūšanas iespējamība apkārtējā teritorijā no nerekultivētās izgāztuves, tādējādi nodrošinot gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu piesārņojuma samazināšanu. Rekultivācija veikta 2014.gadā;

³ Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=178473>

- **Vecpiebalgas novadā izgāztuve Velķi** rekultivēta pašvaldības spēkiem jau pirms RAAP izstrādes, ap 2000.gadu. Darbi tika veikti bez VVD RVP tehnisko noteikumu saņemšanas. RAAP realizācijas periodā VVD RVP nav cēlusi iebildumus par izgāztuves radīto iespējamo piesārņojumu un nav paredzējusi nepieciešamību veikt atkārtotu rekultivāciju. Izgāztuves teritorija ir sakopta.

Arī pārējās iepriekš, pirms RAAP izstrādes, rekultivētajās AAR izgāztuvēs tiek nodrošināts vides kvalitātes monitorings atbilstoši VVD RVP noteiktajām prasībām, balstoties uz Ministru kabineta 2011.gada 27.decembra noteikumu Nr.1032 "Atkritumu poligonu ierīkošanas, atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanas, slēgšanas un rekultivācijas noteikumi"⁴ nosacījumiem. Pēc RAAC apsaimniekotāja un VVD rīcībā esošās informācijas AAR nav izgāztuvju, kas nelegāli pieņemt atkritumus.

4	Sabiedrības vides izglītības centrs RAAC	2020	RAAC apsaimniekotājs
<p>2018.gada maijā RAAC Daibe teritorijā Stalbes pagastā Pārgaujas novadā tika atklāta Dabas un tehnoloģiju parka (sabiedrības vides izglītības centra) Urda mācību ēka, kas tapusi pateicoties Pārgaujas novada iniciatīvai un atbalstam no Izglītības un zinātnes ministrijas. DTP Urda ir Latvijā pirmā nacionālas nozīmes vides izglītības infrastruktūra, tā mācību programma un saturs tiek veidots sadarbībā ar Latvijas vadošajām augstskolām (Rīgas Tehnisko universitāti, Latvijas Universitāti, Lauksaimniecības universitāti, Daugavpils Universitāti, Vidzemes augstskolu), Dabas aizsardzības pārvaldi, Latvijas Dabas muzeju, Tartu Leduslaikmeta muzeju, UNESCO, Ziemeļvalstu ministru padomes biroju Latvijā, dažādām vispārējās izglītības iestādēm, kā arī uzņēmumiem (Neste Latvija un Volvo Truck Latvia). Urda teritorijā atrodas mācību ēka ar laboratoriju, veselības, pārdomu un izziņas takas, pļava ārstniecības augu iepazīšanai un ievākšanai, purva taka un garšaugu dārzs, kukaiņu māja, atrakciju laukums un šķēršļu josla.</p> <p>Izglītības centra vīzija ir, īstenojot dabaszinātnēs balstītu apmācību, radīt kvalitatīvas izmaiņas cilvēku domāšanā, rīcībā un attieksmē pret vidi. DTP Urda septembra sākumā ar Latvijas Vides aizsardzības fonda administrācijas atbalstu tika atklāta jauna vides izglītības infrastruktūra 3K – dabas Koncertzāle, āra dabas Klase, Latvijas iežu un minerālu Kolekcija.</p> <p>DTP Urda mācību procesa mērķauditorija ir plaša: pirmsskolas (5-6 gadus veci), sākumskolas (1.-6.klase), pamatskolas (7.-9. klase), vidusskolas (10.-12. klase), profesionālo izglītības iestāžu audzēkņi, augstskolu studenti un pedagogi, jaunieši, jauniešu centru vadītāji.</p> <p>DTP Urda nodrošina licencētu interešu izglītības programmas un pieaugušo neformālās izglītības programmas īstenošanu atbilstoši klašu grupām un mācību priekšmetiem, kas iekļaujas šādos virzienos: vides aizsardzība, dabas aizsardzība, mežsaimniecība, enerģētika (atjaunojamā), aprites ekonomika, ekonomisko aktivitāšu ietekme uz vidi. Mācību procesā tiek nodrošināta iespēja padziļināti iepazīties ar dažādām atkritumu apsaimniekošanas, biogāzes ražošanas, ūdens attīrīšanas, siltumapgādes, vēja ģeneratoru, kompostēšanas un elektrības iegūšanas iekārtām.</p>			

⁴ Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=242189>

DTP Urda mērķis ir nodrošināt, ka Vidzemes reģionā tiek sekmētas un attīstītas izglītojamo praktiskās iemaņas, veidojot sabiedrības izpratni par vidi un vides saudzēšanu, pilnveidojot prasmes ilgtspējīgas vides kvalitātes saglabāšanā un dabas resursu izmantošanā, integrējot mācību procesā kvalitatīvi organizētu vides izglītības teorētisko bāzi un iespēju praktiski iepazīties ar dažādiem procesiem un vides tehnoloģijām.

5	Bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes iekārta RAAC	2015	RAAC apsaimniekotājs
----------	--	-------------	---------------------------------

BNA pārstrādes iekārta tika plānota, RAAC apsaimniekotājam, ZAAO, piesaistot ES līdzfinansējumu projekta realizācijai. Projekta realizācija tika plānota 2015.gadā, kad būs pieejams 2014.-2020. gada finanšu plānošanas perioda ES fondu līdzfinansējums šādu pasākumu realizācijai. MK noteikumi par attiecīgās ES līdzfinansētās aktivitātes realizāciju tika pieņemti vien 2016.gada 30.augustā - MK noteikumi Nr. 588 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 5.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Veicināt dažāda veida atkritumu atkārtotu izmantošanu, pārstrādi un reģenerāciju" 5.2.1.2. pasākuma "Atkritumu pārstrādes veicināšana" īstenošanas noteikumi"⁵. Tādējādi projekta realizācija tika atlikta par 1,5 gadiem. RAAC apsaimniekotājam kā sabiedriskā pakalpojuma sniedzējam atbilstoši šo noteikumu 11.punktam maksimāli pieejamais ES līdzfinansējums projektam, kas iekļaujas aktivitātē 5.2.1.2. "Bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes iekārta izveide", bija 3.kārtā (MK noteikumu Nr.588 13.punkts), kam projektu iesniegšanas termiņš bija: 14-09-2017 - 01-03-2018. Tieši 3. kārtā plānotais ES fondu līdzfinansējums bija līdz 85 % no projektam pieejamā kopējā attiecināmā finansējuma, iepriekšējās kārtās projektu realizācijai līdzfinansējums sastādīja tikai līdz 35% no kopējā attiecināmā finansējuma un tajās kārtās netika paredzēta BNA pārstrādes iekārta izveide. Šī iemesla dēļ projekta realizācija tika kavēta jau 3 gadus.

3.kārtas projektu atlases termiņos ZAAO iesniedza projekta iesniegumu Nr.5.2.1.2/18/A/012 "Bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes rūpnīcas Daibe izveide" atklātā projektu iesniegumu atlasē, pretendējot uz ES līdzfinansējuma saņemšanu projekta realizācijai ar kopējām projekta plānotām izmaksām EUR 9 586 804 (t.sk. PVN). 2018. gada 31. jūlijā ZAAO saņēma Centrālās finanšu un līgumu aģentūras lēmumu Par projekta iesnieguma Nr.5.2.1.2/18/A/012 noraidīšanu trešās atlases kārtas ietvaros.

2018. gada 24. jūlijā ir veikti grozījumi MK 2013. gada 2. aprīļa noteikumos Nr. 184 "Noteikumi par atkritumu dalītu savākšanu, sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādi un materiālu reģenerāciju"⁶, kas papildināti ar 2.1 punktu šādā redakcijā: "Pašvaldība sadarbībā ar atkritumu apsaimniekotājiem, kas izraudzīti saskaņā ar normatīvajiem aktiem par atkritumu apsaimniekošanu, līdz 2020. gada 31. decembrim izveido dalītas savākšanas sistēmu bioloģiski noārdāmiem atkritumiem."

Tādējādi ir izveidojusies situācija, ka uzņēmums ir veicis darbības, lai nodrošinātu RAAP plānotā pasākuma realizāciju ar ieplānotajiem finanšu avotiem, ir ticis iesniegts projekta pieteikums ES līdzfinansējuma saņemšanai, bet KF līdzfinansējuma nepietiekamība un veiktie grozījumi MK

⁵ Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/284706-darbibas-programmas-izaugsme-un-nodarbinatiba-5-2-1-specifiska-atbalsta-merka-veicinat-dazada-veida-atkritumu-atkartotu>

⁶ Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=256092>

noteikumos Nr.184 var novest pie situācijas, kurā dalīti savākto un poligonā atšķirotu BNA pārstrādes iekārtu izveide var būt jāfinansē no pašvaldību un ZAAO līdzekļiem, kas var ievērojami sadārdzināt pakalpojuma izmaksas, jo nepieciešama ne vien BNA pārstrādes iekārtas izveide, bet arī BNA savākšanas sistēmas izveide. Ņemot vērā sagatavotā projekta realizācijas aizkavēšanos, ir jāreķinās, ka projekta kopējās būvdarbu un piegāžu izmaksas var sasniegt EUR 12 milj.

No 2019. gada 1. janvāra atbildīgā iestāde pēc EK lēmuma par snieguma ietvara izpildi var ierosināt palielināt pieejamā attiecināmā ES KF finansējuma apmēru, atkārtoti uzaicinot iesniegt projektu iesniegumus trešajā projektu iesniegumu atlases kārtā.

Ja netiks palielināts ES KF finansējuma apmērs pasākuma realizācijai, reģiona pašvaldībām jālemj par iespējamu alternatīvu finanšu avotu piesaisti.

6	NAIK un riepu reģenerācijas iekārta RAAC	2020	RAAC apsaimniekotājs
----------	---	-------------	---------------------------------

1. NAIK reģenerācija

NAIK ir heterogēna nebīstamo atkritumu grupa, kuru mehāniski pārveidojot, ir iespējams izmantot enerģijas iegūšanai bez ievērojamas ietekmes uz vidi salīdzinājumā ar atkritumu noglabāšanu. Atkarībā no atkritumu sastāva un potenciālā NAIK katlumājas (termoelektrostacijas) kurināmās specifikācijas RAAC Daibe Ziemeļvidzemē savākto atkritumu NAIK potenciālais ražošanas apjoms sastāda 15-20% no savākta nešķirotu SA (4200-5600 t/gadā), ja NAIK atbilst 1.-3. kurināmai klasei. Ja NAIK tehniskās specifikācija atbilst 4.-5. kurināmai klasei, saražotā kurināmā apjoms var pieaugt 20-30% no savākto SA apjoma. Potenciālais NAIK apjoms var nodrošināt siltumenerģijas saražošanu - 25 000 - 35 000 MWh/g. Prognozētā NAIK piegādes cena būtu par 30-40% zemāka par enerģētiskās koksnes šķeldas tirgus cenu, atkarībā no piegādājamā NAIK tehniskās specifikācijas (siltumspēja, mitrums, daļiņu izmērs, pieļaujamo piemaisījumu īpatsvars un citiem parametriem), kā arī atkritumu noglabāšanai piemērojamās DRN likmes

NAIK kvalitāti un piemaisījumu klātbūtni nosaka arī NAIK ražošanas process un izmantotās iekārtas. Latvijas kontekstā par priekšapstrādes posmu uzskatāma atkritumu sagatavošana apglabāšanai atkritumu mehāniskajās priekšapstrādes iekārtās, kas uzstādītas RAAC Daibe. Lai nodrošinātu RAAC Daibē potenciāli saražojamā NAIK atbilstību 3.-5. kurināmai klasei, ir jāuzstāda sekundārais smalcinātājs, hloru un smago metālu saturošo savienojumu atdalīšana, kā arī jānodrošina NAIK žāvēšana. Hloru un smago metālu saturošo atkritumu atdalīšana ir iespējama mehāniski ar NIR. Šāda veida infrastruktūras pašlaik RAAC Daibe nav.

Salīdzinoši lielu ietekmi uz ekspluatācijas izmaksām rada hloru un smago metālu atdalīšana, kurināmā sekundārais smalcinātājs un kurināmā žāvēšana. Plānojot šāda veida infrastruktūru, vajadzētu izvairīties no cilvēkresursu izmantošanas, kas ieteicams arī higiēnas un drošības apsvērumu dēļ (atkarīgs no ievadītās atkritumu plūsmas „tīrības” pakāpes, t.i. vai atkritumi jau avotā ir šķiroti).

ZAAO būtu gatavs pieņemt apglabāšanai poligonā Daibe NAIK sadedzināšanā radušos kurtuves izdedžus, ja reģionā tiktu nodrošināta NAIK sadedzināšanas iespēja.

2. Riepu reģenerācija

ZAAO kā RAAC apsaimniekotājs ir uzrunājis vairākus potenciālos riepu pārstrādātājus, lai nodrošinātu riepu reģenerāciju reģionā. Arī RAAC Daibe teritorija, pēc izmaiņu veikšanas A kategorijas piesārņojošās darbības atļaujā, ir piedāvāta kā potenciāla vieta iekārtu izvietošanai. Liela priekšrocība šī pasākuma realizācijai būtu jau esošā RAAC infrastruktūra un ZAAO līdzšinējā riepu apsaimniekošanas pieredze, nodrošinot to savākšanu reģionā un smalcināšanu, taču līdz šim tas nav kļuvis par pamatu komersantu interesei par riepu reģenerācijas iekārtu uzstādīšanu un darbināšanu.

Lai mazinātu problēmas ar riepu uzkrājumiem reģionā, ZAAO kā RAAC Daibe apsaimniekotājs plāno izmantot smalcinātas nolietotas riepas jaunās III kārtas krātuves izbūvē. 2018. gadā ir noslēgts līgums par RAAC Daibe atkritumu noglabāšanas krātuves projektēšanu un celtniecību. Šī krātuve paredzēta A/S "Valmieras stikla šķiedra" rūpnīcas ražošanas atkritumu noglabāšanai, kas sastāda līdz pat 9000 t gadā un jauna krātuve dos iespēju ražošanas atkritumus noglabāt un apsaimniekot atsevišķi no sadzīves atkritumiem. Šo krātuvi paredzēts nodot ekspluatācijā 2019. gada jūlijā. Smalcinātu riepu izmantošana paredzēta atkritumu noglabāšanas pamatnes filtrācijas slānī, kā to paredz VVD Valmieras RVP izdotie Tehniskie noteikumi Nr. VA18TN0162.

Kā par NAIK, tā par nolietotu riepu reģenerācijas iekārtu izveidi RAAC Daibe teritorijā un finansējuma piesaisti šo iekārtu realizācijai jālemj reģiona pašvaldībām, jo RAAP plānotais finansējums no Eiropas Savienības fondiem 2014.-2020. gada finanšu plānošanas periodā šīm aktivitātēm nav pieejams.

7	Automātiska šķirošanas iekārta RAAC	2020	RAAC apsaimniekotājs
---	-------------------------------------	------	-------------------------

Pieaugot dalīti vāktu atkritumu savākšanas apjomam Ziemeļvidzemē, automātiskās šķirošanas iekārtas izveide RAAC Daibe ir nepieciešama, lai modernizētu esošo iepakošanas manuālo šķirošanas līniju, palielinot tās ražību, samazinātu cilvēku roku darbu un uzlabotu darba vides un higiēnas apstākļus. Automātiskās šķirošanas iekārtas izveide tika plānota RAAC apsaimniekotājam, ZAAO piesaistot ES fondu līdzfinansējumu. Projekta realizācija tika plānota 2020.gadā, kad būs pieejams 2014.-2020. gada finanšu plānošanas perioda ES fondu līdzfinansējums šādu pasākumu realizācijai. Noteikumi par atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstību tika pieņemti 2016. gada 26. jūlijā – MK noteikumi Nr. 494 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 5.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Veicināt dažāda veida atkritumu atkārtotu izmantošanu, pārstrādi un reģenerāciju" 5.2.1.1. pasākuma "Atkritumu dalītas savākšanas sistēmas attīstība" īstenošanas noteikumi"⁷.

⁷ Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/283913-darbibas-programmas-izaugsme-un-nodarbinatiba-5-2-1-specifiska-atbalsta-merka-veicinat-dazada-veida-atkritumu-atkartotu>

Taču šo noteikumu 16.punkts nosaka: “Pasākuma ietvaros atbalsts netiek piešķirts: manuālo un mehānisko atkritumu šķirošanas (apstrādes) iekārtu iegādei vai uzlabošanai”, tādējādi šo MK noteikumu ietvaros ES līdzfinansējuma gūšana ir izslēgta. Savukārt 2016. gada 30. augustā pieņemto MK noteikumu Nr. 588 “Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 5.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Veicināt dažāda veida atkritumu atkārtotu izmantošanu, pārstrādi un reģenerāciju" 5.2.1.2. pasākuma "Atkritumu pārstrādes veicināšana" īstenošanas noteikumi” 24.punkts nosaka: “Pasākuma ietvaros atbalsts netiek piešķirts: ... iekārtu izveidei, kas nav iekļautas pārstrādes iekārtas kompleksā un kuru darbības rezultātā atkritumi netiek pārstrādāti”, tādējādi arī šo MK noteikumu darbību ietvaros ES līdzfinansējums šķirošanas līniju iegādei netiek paredzēts. Tā rezultātā RAP pasākuma realizācija ar plānotajiem finanšu avotiem nav iespējama un reģiona pašvaldībām kopā ar RAAC apsaimniekotāju jālemj par šī pasākuma lietderību un realizācijas iespējām.

8	Atkritumu savākšanas transporta SEG emisiju samazināšana (maršrutu plānošana, „tīrākas” degvielas izmantošana, jaunu transporta līdzekļu iegāde)	2020	Atkritumu apsaimniekošanas uzņēmums
<p>1. <u>Transporta līdzekļu iegāde</u></p> <p>Emisijas no kravas automobiļiem un autobusiem pašreiz veido aptuveni ceturtdaļu no visām autotransporta radītajām oglekļa dioksīda emisijām, un sagaidāms, ka laikposmā no 2010. līdz 2030. gadam tās varētu pieaugt par 10 %⁸. Lai gan kravas automobiļiem un autobusiem ir piemēroti līdzīgi gaisa piesārņojuma standarti kā vieglajiem pasažieru automobiļiem un vieglajiem kravas automobiļiem un pašlaik tie ir jāizpilda arī reālos braukšanas apstākļos, šim sektoram ES nav noteikti ne degvielas patēriņa efektivitātes standarti, ne arī oglekļa dioksīda monitoringa shēma, kā tas ir vieglo pasažieru automobiļu un vieglo kravas automobiļu gadījumā.</p> <p>Tomēr apzinoties, ka ZAAO darbība tiešā veidā ir saistīta ar vides aizsardzības prasību ievērošanas veicināšanu un apzinoties Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/33/EK (2009. gada 23. aprīlis) par “tīro” un energoefektīvo autotransporta līdzekļu izmantošanas veicināšanu⁹ uzstādījumus, ZAAO regulāri veic ikdienas darbību nodrošinot autoparka atjaunošanu, iegādājot gan nešķīrotu sadzīves atkritumu savākšanas automašīnas, gan specifiskiem atkritumu veidiem paredzētu tehniku. Šīs direktīvas prasības galvenokārt attiecas uz publiskajiem iepirkumiem.</p> <p>Laika posmā no 2013.gada līdz 2018.gada vidum ZAAO ir iegādājusies 16 tehnikas vienības, kas paredzētas atkritumu apsaimniekošanas darbību veikšanai AAR. No minētajām vienībām 13 ir atkritumu savākšanas automašīnas, 7 ir jaunas ar SEG rādītāju EURO5 vai EURO6. Tas</p>			

⁸ EU Reference Scenario 2016: Energy, transport and GHG emissions — Trends to 2050.

⁹ Pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32009L0033&from=LV>

ir Tāpat ir iepirkta lietota savākšanas tehnika ar dažādu SEG rādītāju, tostarp arī EURO6. Ikdienas darbībā tiek ievēroti visi CSDD izvirzītie nosacījumi dalībai ceļu satiksmē pēc transportlīdzekļa statusa.

Jāņem vērā, ka RAAP realizācijas laikā ir stājušies spēkā arī Ministru kabineta 2017. gada 28. februāra noteikumi Nr. 106 “Noteikumi par autotransporta līdzekļu kategorijām, kuru iepirkumos piemēro īpašas prasības, un autotransporta līdzekļu ekspluatācijas izmaksu aprēķināšanas metodiku”, kā arī Ministru kabineta 2018. gada 23. janvāra noteikumi Nr. 42 “Siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķina metodika”¹⁰, kas paredz aprēķina metodiku arī transportam.

2. Maršrutu izstrāde

ZAAO maršrutu izstrāde notiek balstoties uz:

- Katras pašvaldības apstiprinātajos saistošajos noteikumos noteikto atkritumu izvešanas biežumu;
- Dažāda veida atkritumu izvešanas biežumu, kas noteikts līgumā starp pašvaldību un atkritumu apsaimniekotāju;
- Līgumā starp atkritumu apsaimniekotāju un sākotnējo atkritumu radītāju noteikto atkritumu savākšanas biežumu un savākšanas nosacījumiem.

Pēc sākotnējā atkritumu radītāja vēlmēm var tikt veiktas ekonomiski un finansiāli pamatotas izmaiņas savākšanas grafikos.

RAAP periodā ZAAO sekmīgi ir strādājis analizējot, pētot un uzlabojot esošos atkritumu savākšanas maršrutus, kā arī izstrādājot, tādējādi optimizējot maršrutu izpildei nepieciešamo resursu patēriņu. Vērojama tendence nobraukto km daudzums nepieaugt proporcionāli savācamo atkritumu apjoma pieaugumam, kas liecina par efektīvu maršrutu plānošanu un izpildi. SA savākšanā optimizējot maršrutus ir panākti labi attīstības rādītāji: laika posmā no 2013. līdz 2017.gadam ir palielinājies savākto kopējo SA kubikmetru skaits par vairāk nekā 53 tūkstošiem, nobraukto kilometru skaits samazinājies par vairāk nekā 77 tūkstošiem, kas rezultējas koeficienta km/m^3 samazinājumā no 2,6 2013.gadā līdz 2,0 2017.gadā. RAAP periodā no 2013.gada līdz 2017.gadam ievērojami ir palielinājies nestandarta atkritumu savākšanas apjoms, tas audzis par vairāk nekā 18 tūkstošiem kubikmetru, nobraukto kilometru skaits pa gadiem ir mainīgs (pakalpojums tiek nodrošināts pēc pieprasījuma), un koeficients km/m^3 ir ievērojami krities no 4,67 2013.gadā līdz pat 3,0 2017.gadā.

Jaunu tehnoloģiju ieviešana uzlabo atkritumu savākšanas maršrutu apkalpes izpildi, izpildes datu apstrādi un informācijas apriti starp ZAAO biroju un atkritumu vedēju vadītājiem, kas ilgtermiņā ļaus samazināt nepieciešamo resursu patēriņu (piemēram, degviela, darbinieku darba stundas), samazināta veiktās pamatdarbības ietekme uz vidi un uzlabota ZAAO darba kvalitāte. 2016.gadā uzsāka izmantot planšetdatorus arī sadzīves atkritumu maršrutu izpildei, kas ļauj operatīvāk veikt korekcijas maršrutu izpildē un pārredzēt tā izpildi jau tekošās darba dienas ietvaros.

¹⁰ Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/296651-siltumnicefekta-gazu-emisiju-aprekena-metodika>

<p>3. "Tīrākas" degvielas izmantošana</p> <p>RAAP izpildes laikā no 2014. līdz 2018.gadam iepirktās degvielas kvalitātes standarts bija ES Eurograde (ES degvielas kvalitātes prasību kopums EN228:1999). Kopš 2018.gada izmantotās degvielas kvalitātes standarts ir LVS EN590:2014. Visā RAAP periodā tiek veikta atbilstības pārbaude pret piegādātāja uzrādītiem sertifikātiem. Degvielas kvalitāti nosaka Ministru kabineta 2000.gada 26.septembra noteikumi Nr. 332 "Noteikumi par benzīna un dīzeļdegvielas atbilstības novērtēšanu"¹¹, tāpat tiek ņemti vērā tādi faktori kā klimatiskie apstākļi un sezonālitate.</p>			
9	Iesaistīšanās Valsts sadzīves bīstamo atkritumu apsaimniekošanas sistēmā	Visā plāna periodā	Pašvaldības
<p>Normatīvo aktu regulējums (AAL¹² 8.panta nosacījumi) paredz pašvaldību iesaistīšanos sadzīves bīstamo atkritumu savākšanas organizēšanā. Ziemeļvidzemes reģionā pašvaldību ziņā ir EKO laukumu izveide pašvaldību teritorijās. EKO laukumos tiek nodrošināta SBA un VKP savākšana un uzglabāšana līdz nodošanai tālāk realizācijai/pārstrādei. 2018.gada nogalē reģionā ir izveidoti 18 šādi laukumi. Līdz pilnai atbilstībai MK noteikumu Nr.328 nosacījumiem, nepieciešama laukuma izveide Priekuļu novadā, kur iedzīvotāju skaits pārsniedz 8000 tūkstošus (8418 iedzīvotāji 2018.gada 1.janvārī). Tāpat reģionā, piemēram, veikalos, DUS, kā arī citās sabiedrības biežu apmeklējumu vietās tiek nodrošināta arī atsevišķu VKP veidu savākšana, piemēram, dažāda veida baterijas. Reģiona aptiekas pēc brīvprātības principa ir iesaistījušās neizlietotu medikamentu un ārstniecības līdzekļu ar notecējušu termiņu savākšanā.</p> <p>2010.gada 23.jūlija Ministru kabineta rīkojuma Nr.422 „Par izlietotā papīra, nolietoto elektrisko un elektronisko iekārtu un nolietoto bateriju un akumulatoru apsaimniekošanu” īstenošanā ir iesaistījušās Ziemeļvidzemes AAR pašvaldības. Līgumus noslēgušas: Alojās, Limbažu novads noslēdzis līgumu par lampu savākšanu reģenerācijai, Strenči, Burtņieki, Naukšēni, Rauna, Beverīna, Mazsalacas un Valmieras noslēgušas līgumus par EEIA, VKP un papīra apsaimniekošanu, pakalpojumus izmanto arī citas reģiona pašvaldības, kas nav noslēgušas līgumus.</p>			
10	Sabiedrības vides izglītošanas sistēma	Regulāri	Poligona operators
<p>2014.-2017.gadu periodā regulāras sabiedrības vides izglītības aktivitātes un pasākumus Ziemeļvidzemes AAR nodrošināja ZAAO kā poligona Daibe apsaimniekotājs atbilstoši SPRK noteiktā tarifa par atkritumu apglabāšanu daļai, kas paredzēta kā izmaksas to sabiedrības izglītības pasākumu finansēšanai, kuri vērsti uz attiecīgā atkritumu apsaimniekošanas reģiona atkritumu radītāju izglītošanu atkritumu apsaimniekošanas</p>			

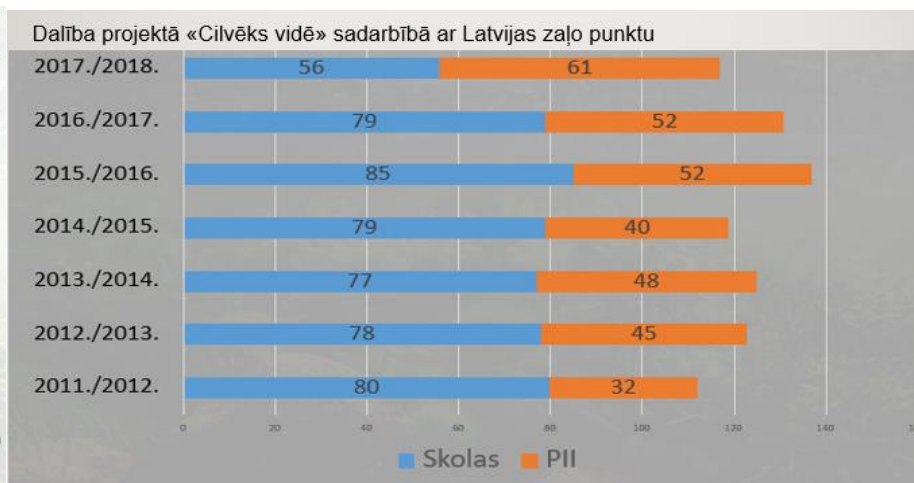
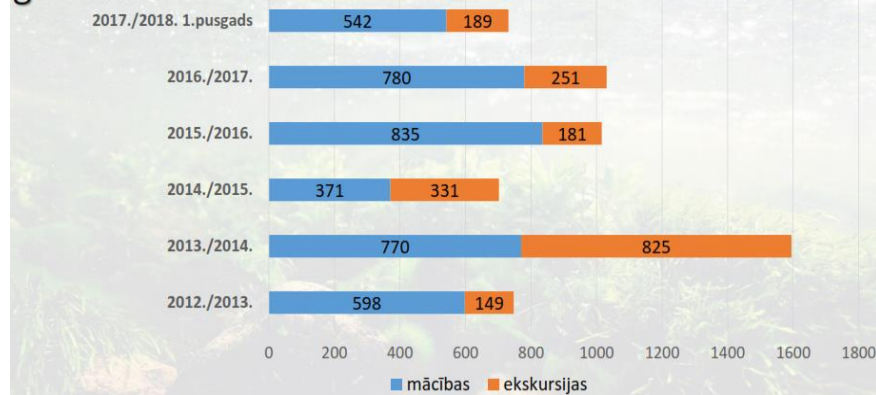
¹¹ Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=11217>

¹² Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=221378>

jomā (AAL 41.panta 3.daļas 3.apakšpunkts), kā arī ieguldot papildu līdzekļus no citiem avotiem šādu pasākumu realizācijai. ZAAO vides izglītības aktivitātes RAAP realizācijas periodā ir vērstas uz sabiedrības izglītošanu, informēšanu un līdzdalību vides kvalitātes uzlabošanā savā dzīves vietā. Lai mudinātu līdzdarboties vides kvalitātes uzlabošanā pilsētās un laukos, veicinātu izpratni par ilgtspējīgas attīstības principus un dabas un cilvēka mijiedarbību, ZAAO aicina skolas un pirmsskolas izglītības iestādes iesaistīties vides izglītības aktivitātēs (vides nodarbībās, ekskursijā uz RAAC Daibe, konkursos). Realizēto pasākumu apkopojums redzams 1.attēlā.

1.attēls ZAAO organizētie vides izglītības pasākumi

Interesešu izglītības programma/ekskursijas pa gadiem

DTP URDA, kas atklāta 2018.gadā, sadarbībā ar izglītības iestādēm, augstskolām, pašvaldībām, NVO, uzņēmumiem piedāvā pasākumus dažādām plašas sabiedrības grupām: interešu izglītības programmu, licencētu izglītības programmu, ekskursijas, izbraukuma mācības, pedagogu tālākizglītību un profesionālo pilnveidi, pieaugušo neformālo izglītību, nometņu organizēšanas programmu, radošas aktivitātes un konkursus.

Licencētā mācību programma 1.-12.klašu skolēniem nodrošina padziļinātas zināšanas par dabas sistēmām un procesiem, kā arī cilvēka un vides mijiedarbību. Programma tiek īstenota caur praktisku iemaņu apguvi un pētniecisko prasmju pilnveidošanu. Nodarbībās notiek pētījumi dabas takā, ekskursija RAAC Daibe, eksperimenti, praktiskie darbi, vides spēles, radošās darbnīcas un citas aktivitātes DTP Urda jaunizveidotajā infrastruktūrā, tostarp dabas koncertzālē un dabas klasē, pētot Latvijas iežu un minerālu kolekciju.

Programmas apguves sagaidāmais rezultāts ir izpratne par dabas resursu saudzēšanu, materiālu vairākkārtējas lietošanas iespējām un nepieciešamību, kā arī paradumu un rīcības maiņa mijiedarbojoties ar vidi, lai saglabātu bioloģisko daudzveidību un novērstu klimata pārmaiņu negatīvās sekas.

Vidusskolas klašu skolēniem tiks organizētas arī papildus atsevišķas mācību dienas, kuru laikā būs piesaistīti papildus nozares speciālisti un lektori no vadošajām Latvijas augstskolām.

Sadarbībā ar “Volvo Truck Latvia” sociālās kampaņas “Apstājies. Paskaties. Pamāj.” ietvaros, mācību programmu iespējams bagātināt ar papildus saturu, apgūstot pareizu uzvedību uz ielas smago automašīnu tuvumā. Piedāvājums attiecas uz 1.-4.klašu kolektīviem. Četras dienas nedēļā notiek nodarbības bērniem un skolēniem ne tikai par atkritumu šķirošanu un vides saudzēšanu. Teorētiskās zināšanas tiek papildinātas ar praktisku darbošanos dabā. Arī ikviens skolotājs saņem atbalstu un konsultācijas, lai skolēniem ar interesi un laikmetam atbilstoši mācītu dabaszinātnes ne tikai klasē, bet arī ārpus tās.

Pirmsskolas izglītības iestādēm iespējams pieteikties uz Skudras Urdas nodarbību savā mācību iestādē, kur caur rotaļām un radošām nodarbībām tiek iepazīti atkritumu, pārstrādes, vides un citi saistīti termini, lai palīdzētu sekmēt vides apziņas veidošanos arī pašos mazākajos.

Visas nodarbības reģiona izglītības iestādēm ir bez maksas.

Uz ekskursijām RAAC Daibe īpaši aicinātas pieaugušo interesentu grupas, lai gūtu plašāku priekšstatu par atkritumu apsaimniekošanas sistēmu.

Pirmsskolas un skolas vecuma bērniem no vispārējās izglītības iestādēm, profesionālās ievirzes izglītības iestādēm, mākslas skolām, bērnu un jauniešu interešu centriem, jauniešu domēm ir iespēja iesaistīties radošos un izglītojošos konkursos, vides izglītības projektā “Cilvēks vidē”. 2018./2019. mācību gadā skolēniem tiek piedāvāti divi konkursi – otrreizējo materiālu vākšanas akcija “Dabai labu darīt”, pētnieciskais un radošais konkurss “Skudras Urdas gudrā māja”. Jaunums – konkurss pedagogiem – “Metodisko materiālu izstrādņu konkurss”.

Reizi mēnesī pasākums DTP Urda dažādu vecuma grupu interesentiem ar atšķirīgu piedāvājumu katrā no pasākuma reizēm – koku un augu stādīšanas apmācība, eksperimenti, dabas velšu ievākšanas meistarklase un degustācija, zvaigžņu vērošana un citas aizraujošas nodarbes.

11	Atkritumu apsaimniekošanas plāna pārskatīšana	Pēc nepieciešamības	Reģiona pašvaldības, VARAM
-----------	--	----------------------------	-----------------------------------

Ziemeļvidzemes RAAP, 2014.-2020., pārskatīšana paredzēta atbilstoši MK 2011.gada 12.jūlija noteikumu Nr.564 „Noteikumi par atkritumu apsaimniekošanas valsts un reģionālajiem plāniem un atkritumu rašanās novēršanas valsts programmu¹³” nosacījumiem vai pēc

¹³ Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=233466>

nepieciešamības, ko nosaka, piemēram, izmaiņas atkritumu apsaimniekošanu regulējošā normatīvajā bāzē. RAAP realizācijas laikā tiesību akti, kas noteiktu atskaitīšanās periodiskumu par RAAP izpildi nav mainījušies. Šis ir pirmais Ziemeļvidzemes RAAP 2014.-2020., izvērtējums.

2. Ieteikumi RAAP uzdevumu neizpildes novēršanai

RAAP dažu uzdevumu neizpildi ir noteikuši dažādi faktori, ieteikumos noteiktas rīcības un atbildīgie par uzdevuma veikšanu šī RAAP periodā. Izskatīti tikai neizpildītie uzdevumi, kas identificēti RAAP izvērtējumā.

Nr.p.k.	Uzdevums	Uzdevuma veikšanas laiks, atbilstoši RAAP plānotajam	Kas nosaka izpildes nepieciešamību	Rīcība	Atbildīgā institūcija
1	Atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstība reģionā: EKO punktu un EKO laukumu izveide				
	Viena EKO laukuma izbūve Priekuļu novadā	Steidzami	MK noteikumi Nr. 328 ¹⁴	Laukuma izbūve	ZAAO / Priekuļu novada pašvaldība
5	Bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes iekārta RAAC				
	RAAP realizācijas laikā ir mainījušies normatīvo aktu nosacījumi attiecībā uz BNA apsaimniekošanu, ir parādījusies jauna prasība par BNA dalītās vākšanas ieviešanu katrā pašvaldībā sākot ar 2021.gada 1.janvāri. Tas nozīmē, ka ir nepieciešams	2018.-2020.	MK noteikumu Nr. 184 ¹⁵ 2.1 punkts; MK noteikumi Nr. 1032 ¹⁶	BNA savākšanas sistēmas izveide; BNA pārstrādes iekārtas izveide	AAR pašvaldības kā lēmuma pieņēmējas par finansējuma avotiem / RAAC apsaimniekotājs

¹⁴ MK 2017. gada 13. jūnija noteikumi Nr. 328 "Kritēriji un kārtība, kādā novērtē atkritumu dalītās savākšanas pakalpojuma pieejamību iedzīvotājiem"

¹⁵ MK 2013. gada 2. aprīļa noteikumi Nr. 184 "Noteikumi par atkritumu dalītu savākšanu, sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādi un materiālu reģenerāciju"

¹⁶ MK 2011. gada 27. decembra noteikumi Nr. 1032 "Atkritumu poligonu ierīkošanas, atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanas, slēgšanas un rekultivācijas noteikumi"

<p>izveidot AAR ne tikai BNA savākšanas sistēmu, bet arī jābūt gataviem pārstrādāt dalīti vāktos BNA, jo MK noteikumi Nr.1032) tāpat paredz BNA apglabāšanas samazinājumu:</p> <ul style="list-style-type: none">- Sākot no 2013.gada 16.jūlija, poligonos drīkst apglabāt 50 % no tādu bioloģiski noārdāmu sadzīves atkritumu masas, kas radīti 1995.gadā vai arī pēdējā gadā pirms 1995.gada un par ko ir pieejami standartizēti Eurostat dati.- Sākot no 2020.gada 16.jūlija, poligonos drīkst apglabāt 35 % no tādu bioloģiski noārdāmu sadzīves atkritumu masas, kas radīti 1995.gadā vai arī pēdējā gadā pirms 1995.gada un par ko ir pieejami standartizēti Eurostat dati. <p>No 01.01.2019. Latvijā spēkā prasības (MK noteikumi Nr.1032): (Poligona) Operators nodrošina, ka:</p>				
---	--	--	--	--

	<p>- bioloģiski noārdāmo atkritumu un bioloģisko atkritumu vidējais procentuālais īpatsvars apglabāšanai sagatavotajos sadzīves atkritumos laikposmā no 2019. gada 1. janvāra līdz 2024. gada 31. decembrim nepārsniedz 40 % no kopējās atkritumu poligonā apglabātās atkritumu masas attiecīgajā pārskata periodā;</p> <p>- bioloģiski noārdāmo atkritumu un bioloģisko atkritumu vidējais procentuālais īpatsvars apglabāšanai sagatavotajos sadzīves atkritumos laikposmā no 2025. gada 1. janvāra līdz 2029. gada 31. decembrim nepārsniedz 30 % no kopējās atkritumu poligonā apglabātās atkritumu masas attiecīgajā pārskata periodā.</p> <p><u>Normatīvie akti nosaka pašvaldības atbildību par BNA savākšanu:</u> Pašvaldība</p>				
--	--	--	--	--	--

	sadarbībā ar atkritumu apsaimniekotājiem, kas izraudzīti saskaņā ar normatīvajiem aktiem par atkritumu apsaimniekošanu, līdz 2020. gada 31. decembrim izveido dalītas savākšanas sistēmu bioloģiski noārdāmiem atkritumiem (MK noteikumi Nr.184).				
6	NAIK un riepu reģenerācijas iekārta RAAC				
	1. <u>NAIK reģenerācija</u> Atkarībā no NAIK klases organiskā daļa tajā svārstās no <50% (5.klase) līdz pat aptuveni 90% (1.klase). RAAC Daibe potenciāli varētu gatavot 3.-5.klases NAIK, kam biogēnu materiālu sastāvs ir ap 50-60%, tādējādi ievērojami tiktu samazināta apglabājamo pie BNA pieskaitāmo atkritumu daļa, un veicināta SA kopējā apjoma reģenerācija. Tāpat NAIK reģenerācija kopumā samazinātu apglabājamo	2020	AAL 5.pants; MK noteikumi Nr. 1032; Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva (ES) 2018/850 (2018. gada 30. maijs), ar ko groza Direktīvu 1999/31/EK par atkritumu poligoniem ¹⁷ ;	Sekundārā smalcinātāja, hlora un smago metālu saturošo savienojumu atdalīšanas un NAIK žāvēšanas sistēmas izveide.	RAAC apsaimniekotājs / AAR pašvaldības

¹⁷ Pieejama: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018L0850&from=LV>

<p>atkritumu daudzumu kā to paredz atkritumu apsaimniekošanas hierarhija un ES nostādnes: Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka līdz 2035. gadam poligonos apglabāto sadzīves atkritumu īpatsvars ir samazinājies līdz 10 % no kopējā radīto sadzīves atkritumu daudzuma (pēc svara) vai ir vēl mazāks (šī prasība pagaidām nav pārņemta Latvijas tiesību aktos).</p>				
<p>2. <u>Riepu reģenerācija</u> RAAP realizācijas laikā Latvijā ir samilzusi problēma ar nolietotu riepu uzkrājumiem, kas nav tikuši nodoti reģenerācijai. Valstī pastāvošās riepu pārstrādes un reģenerācijas jaudas varētu uzskatīt par pietiekamām, bet problēmas rada fakts, ka daļa nolietoto riepu netiek reģenerēta.</p>	<p>2020</p>	<p>AAL 5.pants; Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva (ES) 2018/850 (2018. gada 30. maijs), ar ko groza Direktīvu 1999/31/EK par atkritumu poligoniem (reģenerācijas veicināšana); MK noteikumu projekts “Kritēriji atkritumu stadijas izbeigšanai gumijas materiāliem, kas iegūti no nolietotām riepām”¹⁸</p>	<p>Sadarbības veicināšana ar riepu pārstrādes un reģenerācijas nodrošinātājiem</p>	<p>RAAC apsaimniekotājs / AAR pašvaldības</p>

¹⁸ Pieejams: <http://varam.gov.lv/lat/likumdosana/NAakt/?doc=25630>

7	Automātiska šķirošanas iekārta RAAC				
	Automātiska šķirošanas līnija nepieciešama, jo AAR ir ļoti attīstīts dalīti vāktā iepakojuma savākšanas tīkls (EKO laukumi un punkti). RAAC teritorijā darbojas dalīti savākto materiālu šķirošanas līnija, taču tai nepieciešama modernizācija. Automātiskā iepakojuma šķirošanas līnija, palielinātu šķirošanas ražību, samazinātu cilvēku roku darbu un uzlabotu darba vides un higiēnas apstākļus.	2020	Papildinājums esošai iekārtai	Automātiskās šķirošanas līnijas iegāde	RAAC apsaimniekotājs / AAR pašvaldības

3. Normatīvo aktu noteiktie uzdevumi spēkā esošā (2014.-2020.) un nākamā RAAP (2021.-2026.) periodā

3.1.Uz RAAP izvērtējuma sagatavošanas brīdi (30.11.2018.) Latvijā spēkā esošie normatīvo aktu terminētie nosacījumi

Nr.p.k.	Noteiktais mērķis	Mērķa sasniegšanas termiņš	Latvijas normatīvais akts
1.	Atkritumu apsaimniekotāji, kuri sagatavo sadzīves atkritumus atkārtotai izmantošanai un pārstrādā tos, nodrošina atkritumu sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, to pārstrādi vai materiālu reģenerāciju (izņemot enerģijas reģenerāciju un atkritumu pārstrādi materiālos, kurus paredzēts izmantot kā	2019.gada 31.decembris	Ministru kabineta 2013.gada 2.aprīļa noteikumi Nr.184 „Noteikumi par atkritumu dalītu savākšanu, sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādi un materiālu reģenerāciju”.

	degvielu) 50 % apjomā (pēc svara) no kalendāra gadā radītā sadzīves atkritumu daudzuma.		
2.	Komersanti, kuru saimnieciskās darbības rezultātā rodas nebīstami būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumi, nodrošina, ka 70 % (pēc svara) no kopējā kalendāra gadā radīto būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumu daudzuma tiek atkārtoti izmantoti un pārstrādāti vai tiek veikta minētajos atkritumos esošo materiālu reģenerācija.	2019.gada 31.decembris	Ministru kabineta 2013.gada 2.aprīļa noteikumi Nr.184 „Noteikumi par atkritumu dalītu savākšanu, sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādi un materiālu reģenerāciju”.
3.	Samazināt apglabājamo bioloģiski noārdāmo atkritumu daudzumu līdz 35 % no 1995.gadā apglabātā bioloģiski noārdāmo atkritumu daudzuma	2020.gada 16.jūlijs	Ministru kabineta 2011.gada 27.decembra noteikumiem Nr.1032"Atkritumu poligonu ierīkošanas, atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanas, slēgšanas un rekultivācijas noteikumi”.
4.	Operators nodrošina, ka bioloģiski noārdāmo atkritumi un bioloģisko atkritumu vidējais procentuālais īpatsvars apglabāšanai sagatavotajos sadzīves atkritumos nepārsniedz 40 % no kopējās atkritumu poligonā apglabātās atkritumu masas attiecīgajā pārskata periodā	laikposmā no 2019. gada 1. janvāra līdz 2024. gada 31. decembrim	Ministru kabineta 2011.gada 27.decembra noteikumiem Nr.1032"Atkritumu poligonu ierīkošanas, atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanas, slēgšanas un rekultivācijas noteikumi”.
5.	Operators nodrošina, ka bioloģiski noārdāmo atkritumi un bioloģisko atkritumu vidējais procentuālais īpatsvars apglabāšanai sagatavotajos sadzīves atkritumos nepārsniedz 30 % no kopējās atkritumu poligonā apglabātās atkritumu masas attiecīgajā pārskata periodā.	laikposmā no 2025. gada 1. janvāra līdz 2029. gada 31. decembrim	Ministru kabineta 2011.gada 27.decembra noteikumiem Nr.1032"Atkritumu poligonu ierīkošanas, atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanas, slēgšanas un rekultivācijas noteikumi”.

6.	<p>Reģenerēt 60% no izlietotā iepakojuma un sasniegt šādus minimālos reģenerācijas mērķus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 65% pēc svara stiklam; - 83% pēc svara papīram un kartonam; - 50% pēc svara metāliem; - 41% pēc svara plastmasām, uzskaitot tikai tādus materiālus, kas pārstrādāti plastmasā; - 29% pēc svara kokam. 	2015.gada 31.decembris (piemērojami arī turpmākajos gados)	Ministru kabineta 2010.gada 19.oktobra noteikumi Nr.983 "Noteikumi par visa izlietotā iepakojuma reģenerācijas procentuālo apjomu (īpatsvaru) un termiņiem, reģistrēšanas un ziņojumu sniegšanas kārtību un veidlapu paraugiem, prasībām, kas komercsabiedrībai jāizpilda, lai tā tiktu reģistrēta kā iepakojuma apsaimniekotājs, iepakojuma definīcijas kritēriju piemērošanas piemēriem un izņēmumiem attiecībā uz smago metālu saturu iepakojumā"
7.	<p>Pārstrādāt 55% no izlietotā iepakojuma un sasniegt šādus minimālos reģenerācijas mērķus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 60% pēc svara stiklam; - 60% pēc svara papīram un kartonam; - 50% pēc svara metāliem; - 22.5% pēc svara plastmasām, uzskaitot tikai tādus materiālus, kas pārstrādāti plastmasā; - 15% pēc svara kokam. 	2015.gada 31.decembris (piemērojami arī turpmākajos gados)	Ministru kabineta 2010.gada 19.oktobra noteikumi Nr.983 "Noteikumi par visa izlietotā iepakojuma reģenerācijas procentuālo apjomu (īpatsvaru) un termiņiem, reģistrēšanas un ziņojumu sniegšanas kārtību un veidlapu paraugiem, prasībām, kas komercsabiedrībai jāizpilda, lai tā tiktu reģistrēta kā iepakojuma apsaimniekotājs, iepakojuma definīcijas kritēriju piemērošanas piemēriem un izņēmumiem attiecībā uz smago metālu saturu iepakojumā"
8.	Katru gadu tiek savākts kopējais EEI atkritumu svars, kas atbilst 40,5 % no iepriekšējos trijos gados Latvijas tirgū laisto iekārtu vidējā svara	No 2016. gada 1. janvāra līdz	Ministru kabineta 2014.gada 8.jūlijā noteikumi Nr.388 "Elektrisko un elektronisko iekārtu kategorijas un

		2021. gada 30. jūnijam	marķēšanas prasības un šo iekārtu atkritumu apsaimniekošanas prasības un kārtība" .
9.	Katru gadu tiek savākts kopējais EEI atkritumu svars, kas atbilst 65 % no iepriekšējos trijos gados Latvijas tirgū laisto iekārtu vidējā svara	Sākot no 2021. gada 1. jūlija	Ministru kabineta 2014.gada 8.jūlijā noteikumi Nr.388 "Elektrisko un elektronisko iekārtu kategorijas un marķēšanas prasības un šo iekārtu atkritumu apsaimniekošanas prasības un kārtība" .
10.	Jānodrošina pakāpenisks dalīti savākto EEI atkritumu apjoma pieaugums 65% apmērā, ja minētais mērķis nav sasniegts pirms 2021.gada 1.jūlija	No 2016. gada līdz 2021. gadam	Ministru kabineta 2014.gada 8.jūlijā noteikumi Nr.388 "Elektrisko un elektronisko iekārtu kategorijas un marķēšanas prasības un šo iekārtu atkritumu apsaimniekošanas prasības un kārtība" .
11.	Pašvaldība sadarbībā ar atkritumu apsaimniekotājiem, kas izraudzīti saskaņā ar normatīvajiem aktiem par atkritumu apsaimniekošanu, līdz 2020. gada 31. decembrim izveido dalītas savākšanas sistēmu bioloģiski noārdāmiem atkritumiem.	2020.gada 31.decembris	Ministru kabineta 2013. gada 2. aprīļa noteikumi Nr. 184 "Noteikumi par atkritumu dalītu savākšanu, sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādi un materiālu reģenerāciju"

3.2.ES ekonomikas aprites ieviešanas izraisītie direktīvu grozījumi

Eiropas Komisija 2018.gada 30.maijā ir sagatavojusi grozījumus vairākās direktīvās. Grozījumu būtību nosaka ES virzība uz aprites ekonomiku un nepieciešamība ieviest tās pamatprincipus pēc iespējas īsākā termiņā. Tas skaidrojams ar resursu taupību un atkritumu kā izejvielu izmantošanu tautsaimniecībā, lai nodrošinātu pēc iespējas mazāku nepārstrādājamu atkritumu rašanos un maksimāli izmantotu potenciālu, ko dod pārstrādājamie un reģenerējamie atkritumi, un lai Eiropā veidotu aprites ekonomiku ar augstu resursu efektivitātes līmeni. Lielākā daļa terminēto mērķu pagaidām nav transponēti Latvijas kā ES dalībvalsts tiesību aktos, noteiktais transponēšanas datums – 2020.gada 5.jūlijs, kas ir saistošs

datums šī RAAP periodā. Turklāt jāņem vērā, ka dalībvalstis ir tiesīgas noteikt arī ātrākus konkrētu pasākumu ieviešanas termiņus, līdzīgi kā tas Latvijā ir izdarīts ar MK noteikumu Nr.184 prasību par BNA dalītas vākšanas sistēmas ieviešanu līdz 2020.gada 31.decembrim. RAAP 2021.-2026. periodam saistošie pasākumi ir iekrāsoti.

Nr.p.k.	Noteiktais mērķis	Mērķa sasniegšanas termiņš	Vai ir transponēts	Latvijas normatīvais akts	Latvijā noteiktais ieviešanas termiņš
1.	EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA (ES) 2018/851 (2018. gada 30. maijs), ar ko groza Direktīvu 2008/98 par atkritumiem				
1.1.	Saskaņā ar principu, ka maksā piesārņotājs, atkritumu apsaimniekošanas izmaksas, tostarp par nepieciešamo infrastruktūru un tās darbību, sedz sākotnējais atkritumu radītājs vai pašreizējais vai iepriekšējais atkritumu īpašnieks.	No publicēšanas brīža	Jā / nē attiecībā uz infrastruktūru	AAL 16.panta 1.daļas 2.apakšpunkts: Sadzīves atkritumu sākotnējais radītājs vai valdītājs: ... 2) sedz visas izmaksas, kas saistītas ar viņa radīto sadzīves atkritumu, tai skaitā sadzīvē radušos bīstamo atkritumu, apsaimniekošanu.	
1.2.	Dalībvalstis izveido dalītas savākšanas sistēmas vismaz papīram, metālam, plastmasai un stiklam	No publicēšanas brīža	Jā	MK noteikumi Nr. 184 2.punkts: Pašvaldība sadarbībā ar atkritumu apsaimniekotājiem, kas izraudzīti saskaņā ar normatīvajiem aktiem par atkritumu apsaimniekošanu, organizē dalītu sadzīves atkritumu savākšanu savā administratīvajā teritorijā	2014.gada 31.decembris

				<p>atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam, atkritumu apsaimniekošanas reģionālajiem plāniem un normatīvajiem aktiem par atkritumu savākšanas, šķirošanas un bioloģiski noārdāmo atkritumu kompostēšanas vietām un līdz 2014.gada 31.decembrim izveido dalītas savākšanas sistēmu šādām atkritumu kategorijām:</p> <ul style="list-style-type: none"> - papīru saturoši atkritumi; - metālu saturoši atkritumi; - plastmasu saturoši atkritumi; - stiklu saturoši atkritumi. 	
1.2	Dalībvalstis izveido dalītas savākšanas sistēmas tekstilmateriāliem	2025.gada 1.janvāris	Nē		
1.3.	Atkārtotai izmantošanai sagatavoto un pārstrādāto sadzīves atkritumu apjomu palielināt vismaz līdz 55 % pēc masas	līdz 2025. gadam	Nē		
1.4.	Atkārtotai izmantošanai sagatavoto un pārstrādāto sadzīves atkritumu apjomu palielināt vismaz līdz 60 % pēc masas	līdz 2030. gadam	Nē		

1.5.	Atkārtotai izmantošanai sagatavoto un pārstrādāto sadzīves atkritumu apjomu palielināt vismaz līdz 65 % pēc masas	līdz 2035. gadam	Nē		
1.6.	Bioloģiskie atkritumi ir vai nu atdalīti un pārstrādāti rašanās vietā, vai savākti dalīti un nav sajaukti ar citiem atkritumu veidiem	līdz 2023.gada 31.decembrim	Jā	MK noteikumi Nr. 184 2. ¹ punkts: Pašvaldība sadarbībā ar atkritumu apsaimniekotājiem, kas izraudzīti saskaņā ar normatīvajiem aktiem par atkritumu apsaimniekošanu, līdz 2020. gada 31. decembrim izveido dalītas savākšanas sistēmu bioloģiski noārdāmiem atkritumiem.	2020.gada 31.decembris
1.7.	Bioloģiskus sadzīves atkritumus, kas nonāk aerobā vai anaerobā apstrādē, var ieskaitīt kā pārstrādātus vienīgi tad, ja tie ir dalīti savākti vai nodalīti to rašanās vietā	No 2027.gada 1.janvāra	Nē		
1.8.	Dalībvalstis izveido dalīto savākšanu mājāsaimniecībās radītajām bīstamo atkritumu frakcijām, lai nodrošinātu, ka tās tiek apstrādātas un nepiesārņo citas sadzīves atkritumu plūsmas	līdz 2025. gada 1. janvārim	Jā	MK noteikumi Nr. 788	
1.9.	Dalībvalstīm būtu jācenšas sasniegt indikatīvo Savienības mēroga pārtikas atkritumu samazināšanas mērķi – 30 %	līdz 2025. gadam	Nē		

1.10.	Dalībvalstīm būtu jācenšas sasniegt indikatīvo Savienības mēroga pārtikas atkritumu samazināšanas mērķi - 50 %	līdz 2030. gadam.	Nē		
2.	EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA (ES) 2018/850 (2018. gada 30. maijs), ar ko groza Direktīvu 1999/31/EK par atkritumu poligoniem				
2.1.	Dalībvalstis cenšas panākt, lai visi atkritumi, kas derīgi pārstrādei vai citādi reģenerācijai, jo īpaši sadzīves atkritumi, vairs netiktu pieņemti apglabāšanai poligonā, ja vien tie nav atkritumi, kuru apglabāšana poligonā ir videi nekaitīgākais rezultāts saskaņā ar Direktīvas 2008/98/EK 4. pantu	no 2030. gada			
2.2.	Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka poligonos apglabāto sadzīves atkritumu īpatsvars ir samazinājies līdz 10 % no kopējā radīto sadzīves atkritumu daudzuma (pēc svara) vai ir vēl mazāks.	līdz 2035. gadam			
3.	EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA (ES) 2018/852 (2018. gada 30. maijs), ar ko groza Direktīvu 94/62/EK par iepakojumu un izlietoto iepakojumu				
3.1.	Pārstrādā mazākais 65 svara % no visa izlietotā iepakojuma	ne vēlāk kā līdz 2025. gada 31. decembrim	Nē		
3.2.	sasniedz šādus minimālos pārstrādes mērķrādītājus – izteiktus svara procentos – šādiem konkrētiem materiāliem, ko satur izlietotais iepakojums:	ne vēlāk kā līdz 2025. gada 31. decembrim	Nē		

	- 50 % attiecībā uz plastmasu; - 25 % attiecībā uz koksni; - 70 % attiecībā uz melno metālu; - 50 % attiecībā uz alumīniju; - 70 % attiecībā uz stiklu; - 75 % attiecībā uz papīru un kartonu;				
3.3.	Pārstrādā mazākais 70 svara % no visa izlietotā iepakojuma;	ne vēlāk kā līdz 2030. gada 31. decembrim	Nē		
3.4.	Sasniedz šādus minimālos pārstrādes mērķrādītājus – izteiktus svara procentos – šādiem konkrētiem materiāliem, ko satur izlietotais iepakojums: - 55 % attiecībā uz plastmasu; - 30 % attiecībā uz koksni; - 80 % attiecībā uz melno metālu; - 60 % attiecībā uz alumīniju; - 75 % attiecībā uz stiklu; - 85 % attiecībā uz papīru un kartonu.	ne vēlāk kā līdz 2030. gada 31. decembrim	Nē		

4. Secinājumi

1. Neatliekams, spēkā esoša normatīvā akta prasības diktēts RAAP 2014.-2020. pasākums ir EKO laukuma izbūve Priekuļu novadā (MK noteikumi Nr.184 un MK noteikumi Nr. 328).
2. Prioritārs pasākums, lai nodrošinātu normatīvo aktu izpildi RAAP 2014.-2020. periodā ir jāveic darbības, lai samazinātu apglabājamo BNA daudzumu un izveidotu BNA dalītās vākšanas infrastruktūru (MK noteikumi Nr.1032, MK noteikumi Nr.184). Tā kā RAAC nav infrastruktūras ienākošās dalīti vākto BNA plūsmas pārstrādei, par prioritāru ir uzskatāma ne vien dalītās vākšanas tīkla izveide, bet arī BNA pārstrādes iekārtas uzstādīšana, plānotās izmaksas ap 12 miljoniem EUR. Nepieciešama steidzama AAR pašvaldību iesaiste jautājumā par finansējuma avotiem

3. Citi pasākumi RAAP 2014.-2020. neizpildītie pasākumi (NAIK un riepu reģenerācijas iekārtas, automatizētā šķirošanas līnija) nav normatīvo aktu prasību tieši diktēti. To izpildi nosaka kopējā atkritumu apsaimniekošanas hierarhija un vides aizsardzības pamatnostādnes. Par pasākumu efektivitāti jālemj RAAC apsaimniekotājam un AAR pašvaldībām.
4. Prioritārie pasākumi, kas iekļaujami RAAP 2021.-2026. atbilstoši šī brīža ES direktīvu nostādņēm, kas vēl nav transponētas Latvijas likumdošanā, ir:
 - BNA noglabājamā apjoma samazināšana, lai to vidējais procentuālais īpatsvars apglabāšanai sagatavotajos sadzīves atkritumos nepārsniegtu 40 % no kopējās atkritumu poligonā apglabātās atkritumu masas līdz 2014.gada 31.decembrim un 30% līdz 2029.gada 31.decembrim;
 - Dalītās vākšanas sistēma izveide tekstilmateriāliem, 2025.gada 1.janvāris;
 - Palielināts atkārtotai izmantošanai sagatavoto un pārstrādāto sadzīves atkritumu apjoms līdz 55 % pēc masas, līdz 2025. gadam.
5. Uzskaitītie pasākumi jau šobrīd ir iezīmēti kā tādi, kas tiks pārņemti Latvijas normatīvajā sistēmā, tomēr jāņem vērā, ka plānojot darbības periodā 2021.-2026., jāņem vērā AAR konkrētās vajadzības un arī apstākļi, ka var tikt pieņemtas arī citas vai atšķirīgas normatīvās prasības.